

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odnośnieniem do domu mk. 22 pr. e. sytyką pocztową Mk. 25 bez odnośnienia Mk. 21.
CENA POJEDYNCZEGO NUMERU 1 MARKE

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na kol. I Mk. 15 na II i III kol. Mk. 12.00, na IV kol. Mk. 10.00.
Ogłoszenia drobne po 80 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii 28
Telefon 20 50. Skrzynka pocztowa 28 45.

Kości rzucone.

W tych dniach rozpoczął się nowy etap w stosunkach Polski niepodległej do Rosji. Rząd polski oficjalnie uznał prawo Ukrainy do niepodległości i zawarł z rządem Petlury układ obowiązujący. Wład za tym nastąpiło uderzenie wojsk polskich na całym froncie ukraińskim. W ciągu jednego dnia front bolszewicki na Wołyniu i Podolu został zdruzgotany, armie bolszewickie poszły w rozsypek. Wojska polskie torują sobie drogę do Kijowa...

Jednego uderzenia trzeba było, aby sprochniały neo-militaryzm czerwonych wladców Rosji otrzymał cios drugiego. Jednego dnia trzeba było, aby wojska polskie w niepowstrzymanym pochodzie naprzód posunęły się na froncie 250 kilometrowym od Orwacza po Derażnię o 40 do 60 kilometrów naprzód.

Nie przesadzając dalszego przebiegu operacji wojennych, wyrazić musimy żywe zadowolenie, że skończyła się nareszcie duszna atmosfera niedomówień i niepewności. Jakkolwiek bądź zapatrywać się na ukształtowanie stosunków polsko-ukraińskich, jedno nie ulega wątpliwości: że woła najwyszcz wladz polskich, woła Sejm i Nauczelnika Państwa rozpoczął się nowy okres w dziejach wojny o ugruntowanie niepodległości państwa polskiego.

Kości rzucone. I czas wahań minął. Najwyższą troską naszą w chwili obecnej — nie zmarnować olbrzymiego wysiłku bohaterskich wojsk polskich. — Pragniemy układów i pokoju z Rosją. Wróg zignorował nasze chęci, podstępów się chwycił, siły gromadził, atakował zaciekle.

Należało dowiedzieć Rosji sowieckiej, że się podejść nie pozwolimy, zaś żołnierzy polski przemoc się nie leką. To uczyniono. Nie chcąc się na optymizm przewidzieć można, że te dwa argumenty: zdemaskowanie obłudy sowieckiej i pogrom czerwonych armii na Wołyniu i Podolu bardziej zbliży nas do pokoju, niżby to uczynić mogły przewlekłe rokowania z bankrutującą tyranią sowiecką.

Wielką chwilę przeżywamy, chwilę stanowczych decyzji i czynów. Nie ma nie straszniejszego, jak błądzenie poomacku. Cel jasno wytknięty drogą wyraźna — to połowa zwycięstwa. Naród wie czego pragnie i ku czemu dąży. Decyzja Sejmu, akceptująca politykę Naczelnika Państwa wskazuje jasno cel i oświetla drogę. Na wahania i kunkatorstwo niema już czasu, ni miejsca. Kości rzucone...

Więc rozpoczynając w imię Bożem ten nowy etap w dziejach narodu do ugruntowania niepodległego bytu wskrzeszonego państwa polskiego, pamiętajmy, że jak dotychczas obowiązkiem naszym trwać na stanowisku, w miarę sił i możliwości rękę do powzięcia sprawy przykładać.

Nie tylko od armii, ale od całego narodu, od jego spokoju i pracy, wytrwałości i cierpliwości zależy urzeczywistnienie naszych dążeń. Nasza dola niedola, byt lub niebyt. Dzisiejsza postawa, dzisiejszym wysiłkiem będą temy sobie dzień jutrzejszy.

Niezłomnie ufamy, że naród polski w połowie drogi nie stanie, że za wielkoe krzywdy i zniewagi wywalczy sobie zadość uczynienie dostatecznej. Czest. 30/4 20 B.

Sytuacja na froncie bolszewickim.

Warszawa. Dziś nadeszły do Warszawy pierwsze korespondencje z frontu od korespondentów, którzy wyjechali razem z Naczelnikiem Państwa. Korespondenci jechali razem z Naczelnikiem Państwa, któremu towarzyszy w podróży gen. Henrys.

Korespondenci podnoszą znane już szczegóły, że ofensywa bolszewicka miała się zacząć znacznie później, ale przyspieszył ją zamach berliński Kap pa. Obecnie w pierwszych liniach bojowych na froncie od Dniestru do Dry sy stoi 60 dywizji bolszewickich, które tworzą trzy armie: 14, 12 i 16. Każda z nich liczy 20 dywizji. Naprzeciwko wojsk bolszewickich stoją również trzy armie polskie: najbardziej na południe gen. Iwaszkiewicza, w środku gen. Listowskiego i na północy gen. Szeptyckiego.

Natychmiast po przybyciu do głównej kwatery Naczelnik Państwa odbył naradę wojenną i rozpoczęła się ofensywa, która od razu wydała tak świetne rezultaty, jak donoszą komunikaty. Obecna ofensywa polska jest krokiem strategicznym i ma na celu uprzedzenie uderzenia z rządu sowieckiego, które było przygotowywane.

W czasie ostatnich wielkich walk wojska nasze mogły zaznaczyć się bliżej z życiem codziennym nieprzyjaciela, z duchem jego armii, z rodzajem kierownictwa, oraz z charakterem poszczególnego żołnierza. Ogólny obraz, jaki daje się wytworzyć z całego szeregu doświadczeń, wypadła dla armii bolszewickiej i dla jej wodzów więcej niż fatalnie. Można powiedzieć, że w dziedzinie bolszewicy nie odniegli w niczym od tego typu wojowania, jaki uprzedwiała Rosja za czasów carskiego regimu. To znaczy, że całą siłę, cały ciężar walki umieszczają bolszewicy tak samo, jak angielscy generałowie, w beznamiętnym i bezlitosnym szafowaniu materiałem ludzkim.

Stan moralny wojsk bolszewickich jest na ogół bardzo zły. Wiadomo na przykład już dziś, że cała dywizja bolszewicka, która w czasie ofensywy bolszewickiej, miała być uderzyć na północ od Zwiahla, poprostu w ostatniej chwili przed szturmem odmówiła posłuszeństwa. Kto zna technikę utrzymywania wyborowych oddziałów w armii, ten wie, jak takie wymówienie posłuszeństwa czynicznie wygląda w praktyce. Takie wyborowe oddziały są wyborowo żywione. Cieszą się one całym szeregiem przywilejów ważnych w codziennym życiu wojskowym. Widać więc, że te oddziały wykorzystują wszystko, co przynosi im ich polo-

żenie, a gdy trzeba za wyjątkowe stanowisko zapłacić wyjątkowym mstwem, odmawiają posłuszeństwa.

Poszczególne żołnierze sowieckie przedstawia się bardzo marnie. Jest obdarty, nieodziały i głodny. Żywi się tem, co uda mu się ukraść lub kupić u miejscowego chłopca. Ten rodzaj procederu kierownictwo armii bolszewickiej uważa za normalny, obowiązując żołnierzy do placenia ludności za żywność. Żołnierz bolszewicki winien jest płacić chłopu dziesięć rubli sowieckich za kolację. Wogóle całej armii bolszewickiej towarzyszy bezgraniczna niedza. Nietylko żołnierz wydany jest na pastwę brudu i niechlujstwa. Niechlujstwo, niedające się opisać zaniedbanie spotyka się w każdej miejscowości a nawet w sztabach brygad i wyższych dowództw. Wiadomą jest rzeczą, że każda dłuższa wojna wytwarza tę najgorszą plagę wszystkich wojen, a mianowicie wszy. O takim jednak zawsze wieniu, jakiego podlegają żołnierze bolszewicy, nie miało się dotąd pojęcia. Zazwyczaj przytem należy, że z plagą tą dowództwo bolszewickie nie walczy, nie podejmując przeciwko niej żadnych środków zaradczych.

O ile chodzi o pracę sztabową czerwonej armii, to zaznaczyć należy, iż praca ta poczyniła znaczne postępy. Okopy bolszewickie wykonane są obecnie wzorowo, budowane bardzo pracowicie. Poszczególne dowództwa w wlasnym zakresie działają energicznie, nie są jednak w stanie wytworzyć wzajemnej łączności. Piechota bolszewicka strzela dużo i źle, natomiast artyleria pracuje bardzo dobrze, a o ile posiada dużo amunicji, umie się nawet stać groźna.

Jako charakterystyczny nastrój, który ożywia komisarzy komunistycznych, podkreślić należy ich niezmiernie wrogi stosunek do Polski. Zioną oni namietnia nienawiścią do wszystkiego co polskie, przepowiadając Rzeczypospolitej, a i tak oni mówią „zbuntowane Polsce“ całkowitą zagładę. Z poszczególnych dowódców wybił się na czoło niejak Kamieniew. Uchodzi on wśród bolszewików za wielką capatitas z pochodzenia jest żydem; specjalnego wykształcenia wojskowego nie posiada. Jego szefem sztabu jest niejaki Rattel. Lotysz, zawodowy oficer b. armii carskiej. Pośród ostatnich nazwisk które wybiły się wśród wodzów bolszewickich na wzmianienie zasługują eksmarynarz Bud'oni, organizator i dowódca kawalerii bolszewickiej, wreszcie niejaki Frunoe, również żyd, z zawodu fryzjer, dowódca na bolszewickim froncie turkestańskim.

Zaburzenia irlandzkie w Anglii.

Kopenhaga. Lord major Liverpoolu przyjął wczoraj delegację robotników irlandzkich, którzy zażądali wypuszczenia na wolność w ciągu 48 godzin wszystkich sinnefenistów, aresztowanych w Warwood, gdyż w przeciwnym razie wszyscy robotnicy irlandzcy w Lijerpoolu w liczbie 100,000

rozpoczną strajk. W Limerick tłum zaatakował żołnierzy bombami gazowymi. Jeden żołnierz zabity. Podczas demonstracji w Arklow na rzecz uwolnienia aresztantów, którzy rozpoczęli głodówkę, przyszło do krwawego starcia między wojskiem i tłumem.

Z Poznania.

Poznań. Komenda miasta i placu w Poznaniu rozlepiła na ulicach miasta następujący rozkaz:

„Na podstawie obwieszczenia dowódcy okręgu jenerałego Poznania z dnia 26 kwietnia, na którego mocy wszelkie

prawa służące władzom cywilnym ku utrzymaniu porządku i bezpieczeństwa publicznego, dowódca jenerały przejął w obrębie forticy miasta Poznania oraz powiatów Poznań-wschód i zachód na komendanta miasta i placu, rozkazuje, co następuje:

1) Zakazane są wszelkie pochody pu-

bliczne bez poprzedniego piśmiennego zezwolenia komendy i placu oraz zbieranie się w grupki.

2) Wojskowym nie wolno uczestniczyć w pochodach publicznych.

3) Nie wolno posiadać i nosić broni palnej cywilnym bez piśmiennego zezwolenia komendanta miasta (referat I A). Wszelka broń winna być do c. 30 kwietnia włącznie oddana do zbiornicy komendy miasta i placu. „Reduta Przemysłowa“ (Grol man). Nieoddane podlega za sobą karę śmierci“.

4) Nie wolno sprzedawać broni palnej i amunicji osobom cywilnym, nie posiadającym na zakup osobistych piśmiennych zezwoleń komendy miasta i placu.

5) Godzinę policyjną oznaczam na 10 wiec.

6) Wszelkie lokale muszą być zamknięte o godz. 9 wieczorem.

7) Zakazuje sprzedaży wszelkich trunków alkoholowych, z wyjątkiem piwa.

8) Bez piśmiennego przepustki nocnej komendy miasta i placu (referat I A) nie wolno przebywać na ulicach od godziny 10 wieczorem do 5 rano.

9) Nie wolno odbywać zebrzań zamkniętych, publicznych, wieców i t. p. bez piśmiennego zezwolenia komendy miasta i placu. Wnoski o zezwolenie na odbycie posiedzeń i t. p. należy nadsyłać przynajmniej na 5 dni przed terminem przez prezesa policji do komendanta placu. Zgromadzeń, zabaw publicznych i balów z tańcami — zakazuje zasadniczo.

Przekroczenia powyższego rozkazu podlegają karom, przewidzianym w ustawie o stanie wyjątkowym z d. 2 czerwca 1919 r.

Poznań, 27 kwietnia 1920 r.
Piekućki,
kapitan, komendant miasta i placu“

Telegramy.

Rosja będzie prowadziła wojnę aż do zmiany polskich warunków pokojowych.

Wiedeń. Sowicka „Krasnaja Gaziet“ pisze, że sytuacja w Rosji nigdy nie była lepsza niż obecnie (!) Z wyjątkiem Polski wszyscy nieprzyjaciele zostali pobici. Rosja jednak dąży do zawarcia z Polską pokoju. Jeżeli Polska lupiera się przez Borysowie, jako miejsce rokowań, to czyni tylko dlatego, że polscy dyplomaci chcą, aby Rosja została pokonana. Jest to olbrzymim błędem dyplomacji polskiej, wobec tego jednak Rosji nie pozostaje nic innego, jak prowadzić wojnę dopóki Polska nie zmieni swych warunków pokojowych.

Rosyjskie doniesienia z frontu brzmiały dziwnie lakonicznie.

Wiedeń. Z Moskwy donoszą, że doniesienia dzienników rosyjskich z frontu zachodniego brzmiały dziwnie lakonicznie. Dzienniki donoszą mianowicie, że ofensywa wojsk polskich na Wołyniu i Podolu uzyskała pewne sukcesy.

Powstanie na tyłach armii bolszewickiej na Kaukazie.

Wiedeń. Z Bukaresztu donoszą, że wojska czerwone zajęły na wybrzeżu morza Czarnego ważny port do wywozu nafty Tuapse. Ogółem na całej linii wojska bolszewickie rozpoczęły przeprowadzenie przez Kaukaz. Wojska ochotnicze zostały tak doszczętnie rozbite, że inienia mowy o ich reorganizacji.

Z innych jednak źródeł dochodzą wiadomości iż na tyłach czerwonej armii pojawiły się oddziały powstające. Niektóre z nich liczą po 12 tys. ludzi. Nie-

Teatr PARYSKI

Program od soboty 1 do
środy 5 Maja r. b.

Dla młodzieży dozwolone.

CZARNA DAMA

IV-ty epizod rozgłosnej serji „Judeks” wytwórni Gaumont w Paryżu.

Sensacyjny dramat w 5-ciu aktach p-g scenarjusza francu-
skich pisarzy Artura Bernede i Ludwika Feuillade ze słynnym

Rene Creste bożyszczem kino-bywalców

NAD PROGRAM: 12 prac Herkulesa - humoreska w 1 akcie.

Orkiestra Sekstet Artystyczny pod dyr.
p. JERZEGO BURSIKA.Ceny miejsc: W loży kupon 10 mk., Krzesło
parterowe 7 mk., Miejsce na galerji 5 mk.Początek przedstawień w niedzielę i święta
o godz. 3 pp. w dni powszednie o godz.
5 po poł. w soboty o godz. 4 p.p.ANONS: W następnej zmianie programu demonstrowany
będzie epizod 5 serji „Judeks”

Podziemia czerwonego zamku

Dramat sensacyjny wytwórni Gaumont w Paryżu
Rene Crestem w roli głównejpokoja one wojska czerwone, zbliżając się
ustawicznie do frontu.

Sprawa rekonstrukcji gabinetu.

Warszawa. Sprawa rekonstrukcji gabinetu nie posunęła się naprzód. W Sejmie odbywały się nieoficjalne pogawędki bez rezultatu. Pogłoski o zmianach w gabinecie ściągły do Warszawy kandydatów z różnych stron kraju, zjawili się także i poważni ewentualni kandydaci z Krakowa. Kwestja rekonstrukcji gabinetu nie jest jednak jeszcze dojrzała.

Wilson i traktat pokojowy.

Paryż. Z Waszyngtonu donoszą, że Wilson przedłoży w najbliższym czasie senatowi ponownie traktat pokojowy, tym razem jednak przedstawi on sam pewne modyfikacje, które będą zawlewały wszystkie zastrzeżenia niezbedne zdaniem Wilsona dla ochrony interesów Ameryki.

Włochy z Jugosławiją w zgodzie.

Poldhu. Lloyd Gerge i lord Curson powrócili z San Remo dziś wieczorem Lloyd George oświadczył w wywiadzie z dziennikarzami przed wyjazdem z San Remo, że nawiązanie bezpośrednich stosunków pomiędzy Włochami a Jugosławiją daje najlepszą gwarancję co do pomyslnego rozwiązania kwestji Rjeki.

Wojna domowa w Turcji.

Poldhu. Z Turcji donoszą, że miasto Abardaden, zdobyte niedawno przez Mu stafa Kemala Paszę zostało szturmem wzięte z powrotem. — Cała okolica oczyszczona jest z nacjonalistów, którzy trzymają się jeszcze jedynie najbardziej na południowy zachód w wysuniętym kącie nad morzem Marmara.

Kara śmierci za kradzieże pocztowe.

Niedawno wyszły na jaw nadużycia, popełnione na poczcie warszawskiej z listami z Warszawy. Jak się dowiaduje koresp. „Ilustrowanego Kur. Codz.”, uczestników kradzieży zawartości tych listów oczekuje na zasadzie uchwalonej przez Sejm ustawy kara śmierci.

Aresztowanie redaktorów pism żydowskich.

Warszawa. Z rozporządzenia komisarza rządu na zasadzie ustawy z dnia 25 / 7 1919 r. w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny aresztowano wczoraj i osadzono w więzieniu Mokotowskim za głoszenie idei przeciwności trzech redaktorów pism żargonowych a mianowicie: p. Izzydora Bromberga — redaktora „Der Neue Weg”, p. Icka S. Soroker, — redaktora „Arbeiterwort” i p. Maurycego Orzecha — redaktora „Arbeiterstimme”.

Postępy gruźlicy w Austrii.

Horsea. Statystyka austriacka wykazuje je wprost niebywale postępy gruźlicy. W końcu roku 1919 wszystkie lazarety były przepelnione gruźlicznymi. 80 do 85 proc. dzieci robotników i klas średnich jest chorych, wewnętrzne urządzenia przestały prawie istnieć, a lekarstw zabrakło zupełnie. Słynny dobroczyńca amerykański, Hoover, dostarcza żywności i ubrań dla 270 do 300 tys. dzieci. Prywatne komitety dobroczynne czynią także bardzo wiele dobrego. Jednakże to wszystko nie wystarczy, jeżeli Anglja i Stany Zjednoczone nie podniosą dowo-

zu żywności, a to głównie do stolicy, gdyż Wiedeń równa się liczbą ludności Paryżowi.

Komisja rolna żąda wywłaszczenia odłogów.

Warszawa. Na ostatnim posiedzeniu komisji rolnej poseł Bryl przedłożył imieniem członków komisji należących do P. S. L. następujące wnioski:

Komisja rolna wzywa rząd do wyłączenia wszystkich sił, aby ustawa o zagospodarowaniu odłogów była z całym naciskiem przeprowadzona i aby dostarczo no rolnikom w odpowiednim czasie nasion, surowca i narzędzi rolniczych.

Komisja rolna wyraża przekonanie, że tylko przez wywłaszczenie odłogów i rozparcelowanie drobnym rolnikom będzie można je w krótkim czasie należycie zagospodarować i wzywa rząd do przedłożenia Sejmowi w najkrótszym czasie ustawy o wywłaszczeniu gruntów odłogiem leżących.

Ostatnie wiadomości.

(Telegr. własne „Gońca Częstochow.”)

Walki na Wschodzie
Zajęcie Mohylowa nad Dniestrem 15,000 jeńców, 60 dział zdobyty.

Warszawa 30 / 4. Komunikat sztabu generalnego z dn. 29 k. m.

Ofenzywa na Ukrainie rozwija się w dalszym ciągu bardzo pomyslnie. Osiągnięty planowo pierwsze cele wojska nasze grupują się do dalszej akcji.

Mohylów nad Dniestrem zajęty po przełamaniu zaciętego oporu na linii Mytki — Maliczynie. W Mohylowie wzięto wojska polskie bardzo przychylnie.

W akcji pomocniczej na północnym Wołyniu zdobyliśmy w Czarnobylu nad Prypecią 4 statki bojowe, 5 bagierów, dział, warsztaty i stację radiotelegraficzną. Podczas ataku na Czarnobyl pińska flotyła zatopiła dwa pancerniki nieprzyjacielskie.

Od początku ofenzywy rozbiliśmy prawie zupełnie 12 armje sowieckiej 7-a, 44-ta i 58-a dywizje bolszewickie przestały istnieć jako jednostki taktyczne. Resztki tej armji cofają się bezładnie na wschód i południowy wschód. Nieprzyjaciel ponosił ciężkie straty w zabitych i rannych oraz w materiałach wojennych. Dotychczas nalicyliśmy 15,000 jeńców, 60 dział zdobytych, 84 karabiny maszynowe, liczny tabor kolejowy i dużo cennego materiału wojakowego. Zdobyć rośnie z dnia na dzień w miarę posuwania się naszych wojsk.

Miejscowy atak na Bobrujsk krwawo odparliśmy.

Na Litwie i Białej Rusi sytuacja naogół niezmienniona.

Z SEJMU.

Warszawa 30 / 4 Wczoraj Sejm obradował w dalszym ciągu nad budżetem.

Minister Grabski oświadczył, że zamianę koron na marki zakończono. Z pięciu i pół miljarda mk., przeznaczonych na ten cel, nie zużytkowano nawet połowy.

W dalszym ciągu Sejm przyjął ustawę w przedmiocie zakazu dokonywania wyplat w walucie rublowej. Ustawa brzmi Ruble przestają być środkiem płatniczym na całym obszarze Rzeczypospolitej. Ruble carskie w zobowiązaniach oblicza się po kursie 216—100 niezależnie od terminu płatności.

Z Krakowa.

Kraków 30 / 4 Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady miejskiej z okazji zwięcięstw na froncie wschodnim. Uchwalono wysłać telegram gratulacyjny do Naczelnego Wodza.

Gimnasy i budynki miejskie udekorowano sztandarami.

3 maja na Górnym Śląsku.

Bytom 30—4 Polski komitet plebiscytowy i polskie organizacje społeczne wydały wspólną odezwę, wzywającą do świętowania 3 maja. W niedzielę po nabożeństwie odbędą się uroczyste pochody. W poniedziałek robotnicy polscy pracować nie będą.

Niemcy gromadzą siły!

Bytom 30 / 4. Niemcy gromadzą liczną wojska na pograniczu Górnego Śląska. Dowództwo 8-ej brygady Reichswery obją gen. Hoefler, osławiony komentator górnośląskiego „Grenzschutz”, który zdawiał powstanie na G. Śląsku.

Bytom 30 / 4. Pisma niemieckie donoszą, że w najbliższym czasie przybędą na Górnym Śląsku nowe oddziały wojskowe koalycji.

Świętokradztwo.

Kraków 30 / 4. Nocy onegdajszej dotychczas niewykrzyci sprawcy skradli z kościoła Bernardynów wota wartości 100 tysięcy mk.

Radość Polaków górnośląskich.

Bytom 30 / 4. Wiadomości o zwycięstwach polskich wywołały na Górnym Śląsku bardzo silne wrażenie. Niemcy, którzy kłamliwie szerzyli wieści o ciężkim położeniu armji polskiej, a nawet o bliskim upadku Lwowa, są obecnie mocno skonternowani!

Wśród Polaków panuje radość i otucha.

Aresztowanie Korfantego.

Opole 30 / 4. „Sicherka” opolska aresztowała posła Korfantego za to, że nie posiadał legitymacji automobilowej od władz niemieckich.

Korfantego uwolniono wkrótce skutkiem interwencji oficera francuskiego.

Skarby sultana na licytacji. Gabinet turecki w porozumieniu z sultanem postanowił wystawić za licytację kosztowności sultana, ażeby w ten sposób poratować chude finanse państwowe.

Zyskowność lokaty w Pożyczkach Państwowych.

Na zebraniu Towarzystwa ekonomistów i statystyków polskich roztrąsano ze stanowiska prawa finansowego i reguł społeczno gospodarczych zagadnienie pożyczek państwowych.

Niedawno wykazaliśmy na tem miejscu,

jak bezwzględna pewność lokaty dają pożyczki państwowe. Ale nie tylko przeświadczenie o tej pewności skłoni nawet najbardziej ostrożnego i wyrachowanego kapitalistę do umieszczenia swej wolnej gotowości w naszych pożyczkach państwowych. Zachęci go do tego również zyskowność tej lokaty. Kapitalista ów opierać się tu będzie na obliczeniu następującem.

Zasadniczem, ustawowem oprocentowaniem obu typów pożyczek — zarówno krótkoterminowej, jak długoterminowej — jest 5 proc. Ale stopa ta podwyższa się automatycznie, jeżeli uwzględnimy zastrzeżenia w ustawie uprzywilejowania pożyczki.

A więc, przede wszystkim jak opiewa artykuł 6, „Kupony od obligacji... pożyczki państwowej z roku 1920 wolne są od podatków od kapitałów i podatków rantowych” itd.

Otóż podatek ten, inaczej zwany podatkiem kuponowym, wynosi obecnie i pół proc., w najbliższej jednak przyszłości ma być podwyższony do 10 proc. Jeżeli zatem papier procentowy przynosi pięć od sta, to posiadacz tego papieru po odciążeniu 10 proc. t. j. dziesiątej części tych pięciu marek od sta na podatek kuponowy, otrzyma do ręki tylko 4 i pół marki, innymi słowy, dochód procentowy z tego papieru zmniejszy się do 4 i pół proc. t. j. zmniejszy się pół proc. Przyszły posiadacz obligacji państwowych z roku 1920 jest wolny od tego zmniejszenia się dochodu procentowego, a więc jego dochód będzie większy o pół proc.

Posiadacz jakiegos 5 proc. papieru mieć będzie zatem nie 5 proc. lecz 4 i pół dochodu; gdyby jednak sprzedał ten papier i otrzymał z tego źródła gotowiznę umieścił w obligach 5 proc. pożyczek państwowych z roku 1920, miałby nie 4 i pół proc., lecz pełnych 5 proc. dochodu. Innymi słowy, posiadacz 5 proc. obligacji pożyczek państwowych z roku 1920 uprzywilejowany będzie w stosunku do posiadaczów jakichkolwiek innych 5 proc. obligacji — na pół proc. Jest to zatem pośrednie, w porównaniu z innymi obligacjami 5 proc., podwyższenie stopy procentowej od pożyczek państwowych z roku 1920 do wysokości 5 i pół proc.

Dodać tu jeszcze należy, że kupony od obligacji pożyczek państwowych z roku 1920 przyjmowane będą przy uiszczeniu podatków i opłat państwowych. Zwolnia to posiadaczów kuponów od tych obligacji od konieczności wymiany tych kuponów na gotowiznę, oszczędzając zatem zabiegów, nieodzownych od realizacji kuponów.

Ale na tem się nie kończą plenięznie przywileje posiadaczów obligacji pożyczek państwowych z roku 1920. Mianowicie art. 8 „Ustawy z dnia 27 lutego w przedmiocie wypuszczenia 5 proc. krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej” oraz art. 9 „Ustawy z dnia 27 lutego 1920 r. w przedmiocie wypuszczenia 5 proc. długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z roku 1920” opiewają, że pożyczka krótkoterminowa, zarówno, jak długa terminowa, będzie zaliczana do pełnej wysokości przy rozkładzie zamierzonej pożyczki przymusowej”.

Sprawozdanie

z dwumiesięcznej działalności Zarządu Rady Opiekuńczej Okręgowej od dnia 24 Lutego do 27 Kwietnia 1920 r.

Od chwili ostatniego Ogólnego posiedzenia Rady Opiekuńczej Okręgowej organizacja nasza przeżyła ciężkie chwile z powodu stanowiska Rządu w stosunku do Rady Głównej wskutek czego ta ostatnia postanowiła wniosek likwidacji swej działalności. Rząd bowiem nie otrzymując od Rady Głównej sprawozdań z wydatkowanych sum, które tej były asygnowane przez różne Ministerstwa a mając do swego rozporządzenia w wielu okręgach delegatów poszczególnych Ministerstw, zdecydował subwencjonować instytucje społeczne przez rzeczonych delegatów za pośrednictwem urzędów komunalnych. Rada Główna nie była w możności wyliczyć się z sum, które miała do rozporządzenia dlatego głównie, że nie otrzymała sprawozdań od Rad prowincjonalnych, te zaś ostatnie (w tej liczbie nasza) nie mogły złożyć rachunków wskutek nieotrzymywania ich od Rad Miejscowych.

Sprawa Rady Głównej jeszcze nie jest zdecydowana, jednak Rada Opiekuńcza w Częstochowie dzięki uznaniu jakie sobie wyrobiła u przedstawicieli Rządu, otrzymała z Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej przyznanie subwencji miesięcznej, a ponadto jeszcze komisje finansowo-dobroczynne Magistratu i Sejmiku przekazały jej sumy, które miały wyasygnowane przez różnych Ministerjum, za pośrednictwem Delegata Okręgowego. Wszystkie wspomniane czynności z wyjątkiem Autonomicznej Sekcji Kolonii Leśnicz przy T-wie Dobroczynności dla Chrześcijań uznają Radę Opiekuńczą Okręgową w Częstochowie za instytucję, która obejmuje Opiekę Społeczną w całym mieście, tudzież w powiecie.

Do chwili obecnej zatwierdzono następujące sprawy:

1) Zawarto umowę z Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej co do Pogotowia Opiekuńczego dla Dzieci, mocą tej umowy Pogotowie przestało być instytucją Rady Opiekuńczej Okręgowej, a zostało w myśl uchwały Sejmowej z 13 stycznia b. r. Instytucją odrębną mającą swój Zarząd, Radę Pogotowia, skład której stanowią: 9 osób mianowanych przez Zarząd Rady Opiekuńczej Okręgowej a prócz tego z Urzędu Delegacji Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej, Delegacji Ministerjum Zdrowia, Publicznego, Reprezentant Rządu, Magistratu, Sejmiku, Sędzia nad Maloletnimi, Kapelan i Lekarz.

W myśl tej samej uchwały połowę prelimitowanej sumy na utrzymanie Pogotowia asygnuje Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej, drugą zaś połowę Rada Opiekuńcza Okręgowa.

Ognisko Pogotowia od 10 zeszłego miesiąca jest czynne, dzięki obfitym darom, otrzymanym od Misji Amerykańskiej Czerwonego Krzyża w postaci bielizny zwykłej dla dzieci, tudzież pościelowej, oraz koców, ofiarowanych

w dość znacznych ilościach prawie wszystkim instytucjom Rady Opiekuńczej Okręgowej.

Obecnie w Ognisku znajduje się pełna ilość dzieci w liczbie 50 jest to pierwsze czynne w Państwie Pogotowie Opiekuńcze.

2) Jakkolwiek był projekt otwarcia bursy dla dziewcząt dopiero po wakacjach, jednak z powodu ogromnej ilości biednych, dla których ta instytucja jest niezbędna Zarząd R. O. O. zdecydował w ciągu najbliższych dni bursę uruchomić na przeszkodzie jednak stanęły różnej okoliczności, które dopiero w ostatniej chwili usunęto; już w bieżącym tygodniu bursa zostanie otwarta.

3) Szpitalik oddał już ogromne usługi i wkrótce ma być rozszerzony, gdy lokatorki, zajmujące mieszkania na ten cel przeznaczone zostaną drogą sądową usunięte. Obecnie miesi w sobie dwadzieścia kilka chorych dzieci.

4) Praca przy Schronisku w Szkole Ogrodniczej postępuje szybkim krokiem; naprawa głównego pawilonu jest na ukończeniu, dalsze prace opóźniają się nieco przez obecność jeszcze w pozostałych domach lokatorów, których sprawa została już skierowana do sądu.

W ogrodzie prace wiosenne kończą się, część warzyw zasiano, część przesadzono z inspektów do gruntu. Szkółkę drzew owocowych zaprowadzono.

5) Złobek w dalszym ciągu prowizorycznie pozostaje w domu, przeznaczonym na Szpitalik u SS. Szarytek.

6) Mieszkanie, przeznaczone dla Kropli Mleka zaraz po ustąpieniu wojsk francuskich zaczęto odnawiać, co w tych dniach zostało skończone i w ciągu najbliższej przyszłości Krople Mleka uruchomimy.

7) Działalność Sekcji Przeciwwęzbraczej wskutek ogromnej ilości dzieci, żyjących w niebываłej nędzy, postanowiono rozszerzyć tak, by mogło znaleźć tam opiekę do 100 dzieci, jednak wobec braku lokalu w mieście trudno będzie to szybko przeprowadzić.

8) W losach bursy dla chłopców im. Staszycy, Schroniska dla Pągalitków i Przytułku dla Starców nic się w ciągu dwóch miesięcy nie zmieniło.

9) Rad Miejscowych w powiecie i mieście, po podziale Rady Opiekuńczej Miejskowej w Kuźniczce na dwie Rady w Zajączkach i w Staro-Krzepicach obecnie jest 29.

10) Ochron wiejskich uruchomić większej ilości nie można było przedewszystkim z braku ochroniarek.

11) Zarząd Rady Opiekuńczej Okręgowej zbierał się od ostatniego ogólnego posiedzenia Rady 8 razy.

12) W danej chwili już rozpoczęły się prace, zarządzane przez Komisję sanitarno-techniczną w kinematografie, przy ul. Dąbrowskiego Nr. 12. Kinematograf ten został wydzierżawiony przez Radę Opiekuńczą Okręgową w celu dawania przedstawień przystępnych dla młodzieży i dzieci, a jednocześnie będzie dawał zyski na cele Opieki Społecznej.

13) Umowa z Ministerjum Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie wydzierżawienia przez Radę Opiekuńczą Okręgową od 1 Października r. b. 180 morgów z foliwniku Grabówka została zawarta.

Obecnie Zarząd Rady Okręg. czyni wszelkie wysiłki, by w możliwie najkrótszym czasie otworzyć można było Szkołę Rzemiosł w byłych koszarach przy ul. Piotrowskiej (które wymagają gruntownych napraw) i Salę Zajęc dla Starców i Inwalidów, na pomieszczenie **której spodziewamy się dostać** od Magistratu budynek bez dachu przy ulicy Wieluńskiej, obok posesji SS. Szarytek.

Fundusze przeznaczone na urządzenie Sal i Zajęc w sumie 70,000 już są w dyspozycji Zarządu. By w krótkim czasie przygotować lokal na szkołę Rzemiosł, Zarząd Rady Opiekuńczej Okręgowej zdecydował się zaciągnąć pożyczkę, która znacznie przewyższy sumę wyżej wskazaną.

Zarząd obecnie stoi wobec nieodbitych potrzeb złożyć sanatorium dla dzieci tuberkuleznych i wszystkim siłami dąży do wprowadzenia w życie tego projektu. Jedynie brak funduszw stoi dotychczas na przeszkodzie.

Sprawy Kolonii leśnicz dla dzieci wyciecznych i anemicznych Rady Opiekuńczej Okręgowej przegłębła rozstrzygnąć w porozumieniu z Sekcją Kolonii Leśnicz Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijań i wysł. 6 1000 dzieci na wieś, lecz wszelkie wysiłki Rady by dojsz z Sekcją do porozumienia spęły na niczem.

Brak pomocy z strony Władz Apropolizacyjnej w zaopatrywaniu w żywność wszystkich instytucji naszych czym zajmuje się Rada Opiekuńcza Okręgową, utrudnia szalenie naszą działalność.

Pożwone wymagania się drożyzny, chwilami paraliżuje działalność Zarządu Rady Opiekuńczej Okręgowej, który zmuszony był wielokrotnie pokonywać ogromne trudności.

Zawiadomienie.

Niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości Członków Polskiego Zw. Zaw. Robotn. Przem. Żelaznego, że w dn. 2 maja 1920 r. o godz. 3 po poł., w sali przy fabryce „Stradom” (Szpagaciarnia) odbędzie się

Ogólne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym: Zażeganie, Wybór przewodniczącego, Sprawozdanie z działalności związku, Odczytanie protokołu, Składka miesięczna, Wybór zarządu, Wolne wnioski.

Wejście za okazaniem książeczki członkowskiej.

Zarząd.

Potrzebny zaraz

uczciwy chłopiec do roznoszenia „Gońca Częstoch.”

Komitet Organizacyjny Koopertywy „Wyzwolenie”

zawiadamia swych członków, że

Ogólne Zebranie

odbędzie się w dn. 2-go maja r. b., o godzinie 3 po poł. w sali Straży Ogólnej (ul. Strażacka № 23).

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
2. Ostateczne zdecydowanie przez branie ogólne połączenia się z „Naprzód”.

UWAGA: Zebranie będzie ważne bez względu na ilość przybyłych członków.

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

godziny przyjęć 8—11, 6—7

Kulikówskiego 4.

Dr. Wł. Kahl

choroby kobiece, akurzerka wewnątrz

Przyjmuje od 1-oj do 4-oj

ul. Dobrowskiego 6 (Bakolna) II piętro

Doktor med.

E. Petrykat

b. lekarka kliniki Prof. Lessera

POWRÓCIŁ.

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 8-9/1 i od 2-7 godz w.

ul. gen. Dobrowskiego (Bakolna) 6 i piętro

Lekarz-dentysta

Michał Gęrniewicz

ul. Panny Marii (Aloja 10)

TELEFON 250

Przyjmuje codz. od 9—1 i 3—7 w.

Składajcie ofiary na budowę floty

Teatr „ODEON”

Dziś premiera Wielkiej Sensacji Sezonu!

HENNY PORTEN

w potężnym monumentalnym dramacie

„OPTARA”

Obraz ten przyjęty został z entuzjazmem zagranicą i oglądany jest przez setki tysięcy widzów, w największych teatrach świata.

Szczegóły w programach.

w CZĘSTOCHOWIE Kino-Teatr „NOWY” ul. P. MARYI № 43. TELEFON 334.

Program od czwartku 29 Kwietnia do poniedziałku 3 Maja r. b.

Ostatni wyraz techniki Kinematograficznej

GŁOWA MEDUZY

Sensacyjny dramat w wielkich 5-ciu częściach

z Magdą Sonją

w roli podwójnej.

Muzyka pod dyr. znanego skrzypka p. H. Rappaporta

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5-oj, w soboty o godz. 4-oj, a w niedziele i święta o godzinie 3-oj po południu. Program codziennie do godz. 11 wiec.